

ჯირაღები

ჯანსუღ ნინოშვიდი

მთებზე გადმოდგა აისი
წუნარი,
საოცრად წუნარი.
სეებს მოჭეუება შირიანით
ზაფხულის თბილი ქარი...
ჰარაღე, ჰარი-ჰარაღე,
არდადეგები არის!

სიმღერით გამოვიხსრე
მშობლიურ სკოლის კარი,
ვიდრე კვლავ აწვრილდებ
ტბილად სექტემბრის ზარი,
სულ ფესით შემოვიაროთ
სამშობლოს მთა და ბარი.

მარჯვნივ მადალი მთები,
მარცხნივ მოღვლებს მტკვარი,
სერი-სერ გადმოფენილა
ვარდ-უვალიების ჯარი...
შენც თბილო ქარო იქროლე,
არდადეგები არის!

ნახატები მანანა მორჩილაძისა

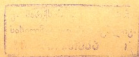
13035

სოფელი

კ. გომიანაშვილი

რომ დამინახა ბებია,
 ხელი გაშალა, გაოცდა:
 — ბიჭო, რაშეულა გაზრდილხარ! —
 მომეხედა და შაკოცა.
 შემოგვეყვება ბაბუაც
 სუპრობით, სიცილ-სიცილით,

მოგვანსლოვდა ცუგრია
 სტუნჯით და კუდის ქიცინით.
 მალე შესობლის ბიჭების
 შემოგვეხევიან გარშემო,
 ბიძია თომაც იქ განდდა:
 — ოჰ, გამარჯობათ, ბაჰჰეებო!

ლელა ხელმძღვანელი

გურამ გახტაძე

კომკავშირელ ლელა აბრამიშვილს სკოლაში ბევრი მეგობარი ჰყავს. ლელა მეოთხეკლასელთა პიონერული რაზმის ხელმძღვანელია—რაზმში კი 24 ყოჩაღი პიონერია. თავის მხრივ, მეოთხეკლასელები მეორეკლასელ ოქტომბრელებს შეფობენ—იქაც 24 მხიარული და ხალისიანი ოქტომბრელია. ოცდაოთხე პიონერს რომ ოცდაოთხი ოქტომბრელი დაეუმატოთ, 48-ს მივიღებთ! აი, რამდენი ბავშვის ხელმძღვანელია ლელა. ყოველ მათგანს უყვარს ყოჩაღი ვოგონა.

პიონერები რაიონის მოწინავე ადამიანებს—კომუნისტებს დაუმეგობრდნენ. ამ მეგობრობას კი ის მოჰყვა, რომ ლელამ ოქტომბრელები ზემო ავჭაღის ჰიდროელექტროსადგურის დასათვალიერებლად წაიყვანა, იქ ზაპისის პირველ მშენებლებს შეხვდნენ და დიდი ბელადის—ვ. ი. ლენინის ძეგლთან გადაიღეს სამახსოვრო ფოტოსურათი.

ლელა ხელმძღვანელისა და მისი პიონერების დახმარებით ოქტომბრელებმა ზღაპრების დილა გამართეს. გულმოდგინედ ემზადებოდნენ, საგანგებო ტანსაცმელიც შეიკრეს. თამუნა ჭეპკავაძე წითელქუდა იყო, ნიკო გულაშვილი—კომბლე, შალვა ხაზაძე—ნაცარქექია. იმდენი ისიამოვნეს, რომ იმ დღეს არასოდეს დაივიწყებენ.

ლელას პიონერული რაზმი მოწინავეა. მას მარჯვენაფლანგელის საპატოო სახელი აქვს მინიჭებული. ოქტომბრელებიც მხარში უდგანან პიონერებს: მაკულატურის შეგროვებაში მათაც გამოიჩინეს თავი.—სკოლაში დიდძალი ძველი ქაღალდი მოიტანეს. რაზმეულის საზეიმო ხაზზე სკოლის დირექტორმა ამისათვის მათ საპატოო სიგელები გადასცა.

ოცით, როგორ უბრწყინავდა მაშინ სიხარულით სახე ლელას?! მაშინაც ძალზე გაიხარა, როცა მისმა რაზმმა ყველაზე მეტი ლითონის ნამსხვრევი შეაგროვა—სამი ტონა! ოპერაცია „შავ საბადოში“ გამარჯვებისათვის მამუკა მამაცაშვილი რუსთავეში გაგზავნეს, სადაც მონაწილეობა მიიღო რესპუბლიკური „პიონერული ნადნობის“ გამოშვებაში.

ამას წინათ სკოლაში მოწინავე ქალები მიიწვიეს სტუმრად. ოქტომბრელებმა მათ თვიათი ხელით დამზადებული ლამაზი სამახსოვრო ბარათები გადასცეს.

ოქტომბრელები პიონერებთან ერთად უფლიან კულტურის ძეგლებს, მონაწილეობენ სასკოლო ვიქტორინაში.

ყველა ამ საქმის წინამძღოლია მცხეთის საშუალო სკოლის მერვეკლასელი კომკავშირელი ლელა ამირანაშვილი. აი, რატომ უყვართ იგი პიონერებსა და ოქტომბრელებს.

ზუსკი

ტავუ მუზრიშვილი

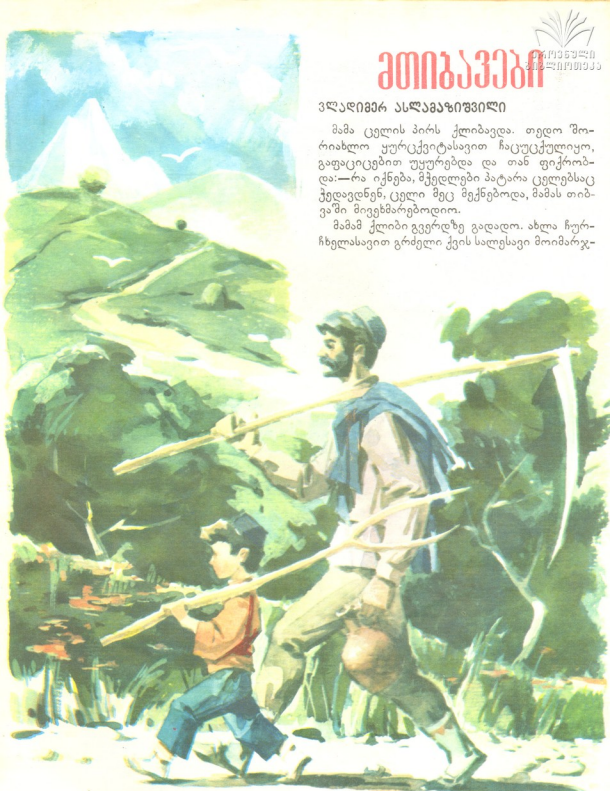
თხილის წნელით მოწნული
ჩქერში ჩადგა ფაცერი;
გაბრწყინებულ თვალებით
ვიწრო კუნჭულს ჩასტკერის;
გაწუწული ზურიკო
ტრაბახობს და ტრაბახობს:
— აწი სადღა წამიხვალთ,
ვენახავ და კალმახო!

პოიკაპეი

ვლადიმერ ასლამაზიშვილი

მამა ცელის პირს ქლიბავდა. თედო შორიახლო ყურცქვიტასავით ჩაცუცქულიყო, გაფაციცებით უყურებდა და თან ფიქრობდა:—რა იქნება, მჭედლები პატარა ცვლებსც პედავდნენ, ცელი მეც მექნებოდა, მამას თიბვაში მივეხმარებოდიო.

მამამ ქლიბი გვერდზე გადადო. ახლა ჩურჩხელასავით გრძელი ქვის სალესავი მოიმარჯ-

ნახატი თამაზ ხუციშვილისა

ვა. წყალში დაასველა, ცელის პირს გაუსუ-
გამოუსვა. ლესავდა დიდხანს და თან ფრთხი-
ლად ცერა თითით ფხას უსინჯავდა.

თვლომ გაღმა. მწევანდ გადაღალანებულ
მთის ფერდობს სვედიანად გახედა, მამა იქ
თიბავს ხოლმე. თვლო გუშინ თან გაიყო-
ლა: მარწყვი ბეგრია და მოკრიფეო. ეჰ, მარწყ-
ვი კი არა. ცელი უნდა, ცელი, რომ ბალახი
თვითონაც თიბოს.

— მჭედლები რატომ პატარა ცელებს არ
ქვდავენ?—ჰკითხა მამას.

— იმიტომ, რომ ბევრეგზა ფეხი არ გაიქ-
რან. ყველას კი არ ენდობა ცელი და ნამგა-
ლი!—სერიოზულად თქვა მამამ.

თვლო გულში მამას დაეთანხმა. მეზობ-
ლის ბიჭი—ბიძინა გაახსენდა. იმ დღეს შინი-
დან ნამგალი გამოეტანა: აკაციის ხე უნდა
მოეტკრაო. სულელი! ნამგლით ხის მოკრა ვის
გაუგია! ემანდ, რამე ფათერაკი არ აიტეხო-
სო,—მაშინვე ხელიდან გამოსტაცეს.

— დღეს სათიბში საშენო საქმეც არის!—
თქვა მამამ.

— მარწყვი მოკრიფეო?—უბულოდ იკით-
ხა თვლომ.

— არა, გუშინდელ მონათიბ ბალახს-გვე-
ლი უნდა ეცვალოს, რომ მზემ თანაბრად
შეაქნოს,—მამამ ხის ტარმოკლე
გაუსწოდა.

ბიჭმა ორთითა ჩამოართვა. გახარებული
მამას მხარში ამოუდგა და სათიბისკენ გას-
წიგს.

გზაზე ვიღაც კაცი შემოხვდათ.

— გამარჯობათ, მთიბავებო!

— გაგმარჯოს, კეთილო კაცო!—მიუგო
თვლოს მამამ.

— რაო, მთიბავებო?—ყურები ცქვრტა
თვლომ.—მე რანაირი მთიბავი ვარ, ხელში
ცელი არ მიჭირავს?!

კოტა მანძილიც რომ გაიარეს, ბიჭმა მა-
მას ჰკითხა:—იმ კაცმა ეგრე და ეგრე რადა
თქვაო?

— ორთითაც მთიბავის იარაღია და იმი-
ტომო.—მიუგო მამამ.

თვლომ მთაზე შეფენილ სათიბს გახედა,
ოლონდ მჭედლებზე გული მაინც ვერ მოიბ-
რუნა; ყველა ბიჭი ბიძინას ხომ არ ჰგავს,
ვინც ცელს ქვეიანად მოიხმარს, იმას მაინც
გამოუტყელონო.

სათიბში

ავთანდილ მებრალიშვილი

ქუეუნა წვიმამ ბალახი
გაზარდა, ააფოფინა,
შემდეგ მზემ გამოანათა,
მთა-ბარს სხივები მოჰფინა.
ზღვისებრ აღელდა სათიბი,
მთიბავმა ცელი აღესა
და თივის სუნი მოედო
ჩვენს ლამაზ არემარესა.

ნახტი ვაჟა ლათიფაშვილისა

გეგმილი

ზიარღე, მწჷანე ჯეჯილო,
ღაპურღი, ტახღი ყანაო!

ბავშვებო!
ჩვენი ურნაღის წღეღანღელ მეორე ნომერში გამოცბადებულ კონკურსში ბეგრმა ბავშვმა მიი-
ლო მონაწიღეობა.
კონკურსის უფორმ-ურნაღ „ღიღის“ ხარღდაქციო კოღეღიაშ-გამარჯვებულად ხცნო:
ახმეტის პირველი ხაშუაღო სკოღის პირველი კლახის მოსწავღე მაია ბეღანიშვიღი (მო-
თხრობისათვის-„სოფღღში“-ე. აშბოკაქის ნახატის მიხეღვით).
ღურჯანის რაიონის, სოფ. ჭანღრის ხაშუაღო სკოღის მეორე კლახის მოსწავღე თამაზ ომსა-
რ აშვიღი (ნახატისათვის ი. ჭოგებბაშვიღის მოთხრობის მიხეღვით - „კრუბი ღა კაქაკი“).
ვაქვეენებო კონკურსში გამარჯვებულეღბს-მაია ბეღანიშვიღისა ღა თამაზ ომსარა-
შვიღის მოთხრობახა ღა ნახატს.

გ ა ზ ა უ ხ ე ლ ი

გაზაფხულია. ხეხიღი უგვე ზუღაღდა. ზაზა გიორგი ხეღბს პირს უბარაქს. უვეღას უხარია გაზაფხუღის მოსღღა. ეზოში ქათმები ხაკენკს კენკავეუნ. იქიო ზატარა ჭუგო კოჭს მისღღეღს ღახაჭეღად. ზატარა თინეო კი ხბოს ზჭმეღს. ცხრაოჯაღა მწე ღანათის სოფღღს თაღხე.

მაია ბეღანიშვიღი,
ახმეტის ხაშ. სკოღის 1 კლახის მოსწავღე, რვა წღის.

ბავშვთა ხელოვნების მუზეუმი

ლილა პრაძე

ვის არ უყვარს ხატვა! რომელი ბავშვის ხელში არ ნახავთ ფანქარს, ქაღალდს, ფუნჯს! ბავშვებს ყველაზე მეტად ხატვა იტაცებთ. ბევრს დიდობაშიც აქვს შენახული თავისი ბავშვობის-დროინდელი ნახატები.

იქნებ ბევრმა თქვენგანმა არც იცის, რომ თბილისის სახელმწიფო ფილარმონიის დიდი საკონცერტო შენობის ბოლო სართულზე, თქვენთვის ნორჩო მხატვრობა, გახსნილია ბავშვთა ხელოვნების მუზეუმი. მუზეუმი სულ ორი წელია, რაც არსებობს.

თბილისელ ბავშვებს მუზეუმში თვითონ მოაქვთ ნამუშევრები, რაიონებიდან კი ფოსტით აგზავნიან; განა მარტო ნახატებს—ნაძერწს, ნაქსოვს, კერამიკულ თუ ხის ნაკეთობებს.

აქედან საუკეთესო ნამუშევარი აირჩევა და სამუზეუმო ექსპონატი ხდება. ყოველი გამოფენის შემდეგ ეწევა კონკურსი. სპეციალური ჟიური საუკეთესო ნახატის ავტორს აჯილდოებს სიგელით, დიპლომით.

აი, მუზეუმის დარბაზებიც! რამდენი მონღო-მება, გარჯა და საქმის სიუვარულია ჩაქსოვილი ამ კრელ-კრელ პაუკებსა და ფარდაგებში, თიხის დოქებსა და ჭინჭილებში; აქვეა ქვევრი, დიდ და ნამდვილ ქვევრისაგან მარტო ზომით რომ განსხვავდება! აქ არის ტურნული ღობე, ურმის თვალი და ყველაფერი ის, რაც სოფელს მოგაგონებს.

ყველა ეს ნამუშევარი აღვანელ, გურჯაანელ, ყაზბეგელ, შროშელ, ვანელ ბავშვებს გამოუგზავნიან.

მუზეუმს აქვს მოძრავი გამოფენები. ბავშვების ნამუშევრები მიაქვთ. რაიონებში, აგრეთვე თბილისის სკოლებსა და თეატრებშიც აწევენ გამოფენებს. ათვლიერებენ პატარები მათ და სურვილი ებადებათ თვითონაც მიიღონ მონაწილეობა. მუზეუმში ქართველ ბავშვთა ნამუშევრების გვერდით შეხვდებით კიეველ ბავშვთა ნახატებსაც.

მუზეუმს აქვს ერთი შესანიშნავი წამოწყება:

ქართული
ხელოვნება

„გლოცეთ 8 მარტს“ — ნახატი ია მოსულიშვილისა.

„ცირკი“ — ნახატი ლელა შანიძისა.

„მღვთისა და უფლისა“ — ნახატი ანა მგალოზლიშვილისა.

აქ ბავშვებს ხატვის გაკვეთილებიც უტარდებათ. გამოცდილი მხატვრები უწვითარებენ, უბვეწენ გემოვნებას, ასწავლიან ფერების გამოყენებას, საგნების სწორად აღქმას, ხატვისადმი, შრომისადმი სიყვარულს. მეტი თვალსაჩინოებისათვის სასწავლო და მულტფილმებსაც უწვენებენ.

მუზეუმში სხვა დღეებშიც დადიან ბავშვები, მაგრამ კვირაობით რომ მიხვიდეთ, გაგიკვირდებთ იმდენი ბავშვი იყრის იქ თავს! ზოგი სახატავს მისჯდომია, ზოგს მუხლზე დაუდევს ქალღმერთი და ისე ხატავს; სულ პატარები კი პირდაპირ იატაკზე გაფენილ ნივთზე წამოწოლილიან და გატაცებით ხატავენ. ზოგს მულტფილმების გმირები გამოჰყავს, ზოგი ცირკში თუ ზოოპარკში ნანახ ცხოველს ხატავს, ზოგს თავისი მეგობრის დახატვა ვანუზრახავს.

— რა გქვია, გოგონა? — ვეკითხები პატარა მხატვარს.

— ნათია.

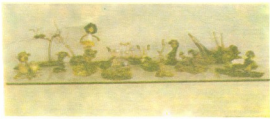
— ეს რა დაგიხატავს? — და ნახატს ვაკვირდები.

— დელფინი! — ნაწუენი კილოთი მეუბნება, დელფინი ხატია და როგორ ვერ სცნობსო.

აი, ასეთი მამალი კი მართლა არავის უნახავს; ეს პატარა გიოს ფანტაზიის ნაყოფია.

ნახეთ, ეკას როგორი მგელი დაუხატავს — კეთილი, უკვიანი. მის გვერდით ცხვარიც და მამალიც მშვენივრად გრძობენ თავს.

სასწავლო კინოფირის ჩვენება იწყება. ბავშვები გაფაციცებით ადევნებენ თვალს ნახატებს.

თბილისის მხატვრული აღზრდის სახლის ნორჩ მხატვართა ნაპუშეგარი.

ეკრანზე ქალაქი მოჩანს: ქუჩები, სახლები, ხეები.

— ბავშვებო, რა აკლია ამ ნახატს, რომ გაცოცხლდეს?—ეკითხება მათ მხატვარი.

— აღამიანები, — უპასუხებს ერთი.
— მანქანები, ტროლეიბუსები, — ამბობს მეორე.

— სწორეა, — უდასტურებთ მასწავლებელი.
— აბა, ვინ შეტყვის, ეს სახლი რამდენ სართულიანია? — ახალ ნახატს უჩვენებს მხატვარი.
— სამიანი! — ადგილიდან წამოიძახებს მკაცრი.
— არ ვიცი! — მიუხვდა მასწავლებელს ჩანაფიქრს პატარა თეო.

— რატომ არ ვიცი?
— იმიტომ, რომ ნახატს თავი წაჭრილი აქვს.
— წაჭრილი კი არა აქვს, — უხსნის მასწავლებელი, — მხატვარმა ის დახატა, რასაც მისი თვალი მისწვდა. სახლის სახურავი არა ჩანს, ამიტომ სახლი რამდენ სართულიანია, ვერ ვიტყვით.

— აბა, ვინ იტყვის რა ხატია აქ?
— ხეები, — ამბობს ერთი.
— კიდევ?
უველა ჩუმდაა.
— ქარი! — წამოიძახა უცებ ერთმა ცეროდენა ბიჭუნამ.

— მართალია! — აღფრთოვანებით ამბობს მასწავლებელი, — მაგრამ როგორ მიხვდი?
— ხეები გადახრილია, ფოთლები ჰაერში მიფრინავენ.
— უოჩაღ, ბიჭიკო! — აქებს მასწავლებელი.

„ახალი სოფელი“ — ნახატი ნინო ჯაფარიძისა.

ი იაკობაშვილისა

„უკრაინული წამთარი“ — ნახატი ოლია იატიყოსი.

„სამი დობილი“ — ნახატი ეკა აბულაძისა.

„ნოჩი შემსრულებლები“ — ნახატი სვეტა ტერეშჩენკოსი.

ჩვენი გოჭი

მელა კახიძე

ჩვენი გოჭი
ღრუტუნა,
სარბად
სულეზაყს ფაფას,
რასაც ცხვირწინ
ღეუღებ,

გემრიელად თქლაფაყს.
ვაჭმევთ,
ვანძევთ მდომასუ,
მანაც არის ჩია,
ჩირს ატოკებს მთელი დღე,
მავრამ მანაც მია!

თხილბურთაღი

გიორგი წარათაღი

თაგვი თხილბურთს თამაშიბს,
მართლაც თხილბურთეღია.
გადმოუხრბ მელა —
კარგი თაყდამსსმეღია,
თხიღი წაურთმეღია,
თაგვი მიურთმეღია,
მურა მსაჯი უოფიღა —
ვეღარ მოუთმენია,
კართან მიუძწეღეღია,
მავრად მოუთეღია.

კოჭირა

უშანგი ბელია

ჩენი ეზო პატარაა: სულ ოთხი ოჯახი ვართ ეზოში—ჩენი, დეიდა მაკრინე, გიგუცაანები და ძია ვასია—მზრნავი.

ისედაც პატარა ეზოში ჯერ დეიდა მაკრინემ შემოიღობა „საკუთარი ეზო“ და შიგ ქათმები მოაშენა, მერე გიგუცამ შემოიღობა თავისთვის, მერე—ჩენი. მერე თანდათან ყველამ უმატა და უმატა—ლობე იქით გასწიეს, აქით გამოსწიეს და, ამას წინათ რომ ძია ვასიამ ტელევიზორი მოიტანა, რის ვაი-ვაგლობით შეიტანა სახლში.

— რად უნდა მაგ შეჩვენებულს ტელევიზორი!— ბულუნებდა ეზოში, თავისი სახლის კართან ატუნული დეიდა მაკრინე, ძია ვასიას წვლებს რომ უყურებდა,— ცოლი მაგას არა ჰყავს და შეილი; თვითონ კი დღედაღამ ცისა გამოკრებულა.

— ეჰ, ვინ გამოკრებია ცას, დეიდა მაკრინე!— თქვა გიგუცამ, რომელსაც ფანჯრიდან ისე ჰქონდა გაღმყოფილი თავი, ძია ვასიას ვერც ხედავდა.

— ვინ და ეგ!

ძია ვასიას რომ გიგუცი არ მიხმარებოდა და ტელევიზორი სახლში არ შეეტანათ, დეიდა მაკრინე კიდევ ბევრ რამეს იტყოდა—ფეხებს ლაპარაკი, ეზოში რა უნდა მოხდეს, არ იცოდეს. ესეც, ისე, ენის მოსაქავებლად თქვა, თორემ არც თვითონ უტირის ქმარ-შვილი შინ, მისი ტელევიზორის ხმა კი დილიდან საღამომდე აყრუებს ეზოს.

ჰო, მართლა, წელს მეხუთე მოსახლევ შემოგვემატა—კოწიწა. კოწიწა ერთი უპატრონო ძაღლია. კაცმა არ იცის, საიდან გაჩნდა ჩენს ეზოში. მოკუთარი და სამოსახლოდ მაკრინეს შემოღობილი „საკუთარი ეზო“ ამოიჩემა, წევს და წევს აქ მაკრინეს ქათმებთან დილიდან საღამომდე. ქექავენ ქათმები სილას, ჩაძვრებიან შიგ და აბარტყუნებენ ფრთებს. კოწიწაც მუდამ სილაშია ამოვანგლული, მაგრამ ფეხს არ იცვლის, ძინავს თავისთვის მზეზე.

დეიდა მაკრინეს თვალისდასაზავად ეჯავრება კოწიწა (კოწიწა მე დეარქვი, აბა, რა ვიციოდ, რა ერქვა!) გამოვა თუ არა სახლიდან, პირველად შემოღობილში გადაიხედავს:—დიდუ!—შემოირტყამს თავში ხელს,—აქაურობა ბეწვით აუფისია! ჰაიტ, შე, უპატრონო!—და ჯობით გამოენთება.

დეიდა მაკრინე ეს ერთი წელია ყოველდღე იმყო-

რებს ამ სიტყვებს, თანაც დღეში—რამდენსაც მოეწონება
— დიდუ! ბეწვით აუფისია აქაურობა, ჰაიტ, შე უპატრონო! დიდუ!..

კოწიწა კი გამოძვრება რაგვიდან, გაძვრებ-გამოძვრება ჩენსა და გიგუცის „საკუთარ ეზოებს“ შორის და შემოსასვლელში გაიძვრება. მაგრამ დროებით... გივი ხომ არაა, წვიდღეს, რაც ეზოში პურის ნატეხ-ნუტები რჩება, ყველა მაკრინეს ქათმებს უყარია წინ. აბა, სად რას იშოვის ასე მუქთოდ და უხვად.

ჩვეულებრივი კერაა დღეა. ჩენს ეზოში ყველა შინაა, ყველა რაღაცას აკეთებს. დეიდა მაკრინე სარდაფს ალაგებს. მართალია, მისთვის კერაცა და ხუთშობათიც—სუყველა ერთია, მაგრამ სხვა რომ აკეთებს, სხვა რომ შრომობს, მან გულხედავად ფილმს უყურებს?! ჰოდა, აგერ,—ვინ იცის, მერამ-

დენელა—გამოუვლიდ დეიდა მაკრინეს სარდაფიდან ათასი ხარახურა, გადაარჩევს დეიდა მაკრინე, გად-
მოარჩევს და ისევ უკან შემაზიდვინებს. გიგუცას
კიბის ვაფართოება გადაუწყვეტია და ეჭოში ბურ-
ბუშელას სუნი ტრიალებს—ხერხის, ჩაქუჩისა და
შალაშინის ხმაში არეული.

— ა, ისედაც აღარ გეჭონდა შემოსასვლელი!
იმ კაცმა ძლივს შემოიტანა ამის წინათ ტელევიზორი,
ხომ ნახე შენ?—მეუბნება გიგუცაზე გულმოსული
დეიდა მაკრინე.

— კი ვნახე, დეიდა მაკრინე!—თავს ვუქნევ მეც.

— ჰოდა, შემოსვლა აღარ გეინდა სახლში?!

— კი გეინდა, დეიდა მაკრინე!—ისევ თავს ვუქ-
ნევ.

— მერე რო გინდა, რანაირად შემოხვალ!—აბ-
ლა უკვე ხმამალა, გიგუცას გასაგონად მეუბნება,
აქაოდა, მე რა შუაში ვარ, აგერ ამ ბიჭმა შემომ-
ჩივლა და ვუპასუხეო.

— შემოვალ, დეიდა მაკრინე,—გამზობ მე,—კო-
წიწაც შემოვა!

კოწიწას ხსენებაზე დეიდა მაკრინემ შემოლობილ-
ში გადაიხედა. კოწიწა სილაში იწეა და თვლემდა.
მერე უცებ გუმანით იგრძნო, რომ უყურებდნენ,
წამოხტა და ლობეში რის ვაი-ვაგლახით გაძვრა.

— დიღუ! ამავსო ბეწვით! ჰაიტ, შე, უპატრო-
ნო!—მერე ძაღლის გაბერილ ფაშეს გააყვავა.
ლი,—შებეთ რა გამძღარა! რა ენადლეება, რაც
ქათმებს პურის ნახინხვლებს ვუყრი, სულ ევა ჰამს.
ძლივს არ ვაგეტა რაგვეში? ამავსო ბეწვით!.. ამავსო
და დამაფსო მაგ უპატრონო!

მე ვილიმოდი. გიგუცისაჲ კიბისთვის თავი მიე-
ნებებინა და ისიც ილიმოდა. დეიდა მაკრინე კი ისევ
ქუბდა და მოთქვამდა. მერე დაწყნარდა. ჯერ გი-
გუცის გახედა, მერე მე მომიბრუნდა, ეტყობოდა
რალაც გაახსენდა:

— ციგა ხომ გინდა, ბიჭო?

მე გაკვირვებისაგან ხმა ვერ ვაგეცი.

— რას ვაწუმებულხარ! ციგა ხომ გინდა-მეთქი?

— რად მინდა, დეიდა მაკრინე, ციგა ამ შუა
ზაფხულში,—მხრები ავიჩქე მე,—ზამთარში რომ
სარდაფი დავლაგეთ, მაშინ ვთხოვე და არ მომე-
ცი,—კოტა არ იყოს შორიდებით დავაყოლე.

მაკრინე ჩაღიქტა:

— მოვა ზამთარი!.. რას იტყვი, მოგიტანო თოკი?

— თოკი რალად მინდა?!—ისევ გავიკვირე მე.

— შეები ამ ძაღლს და წაიყენე, სადმე, შორს
წაიყენე.

— ვერ ვიზამ, კოლევა! სადაც არ უნდა წაიყე-

ვანო, ისევ აქ მოვა.—ამის თქმა იყო და, კოწიწა ისევ შემოვიდა ჭიშკარში, დასტუქდა და მოთმინებით ელოდა, თუ როდის გადაუვლიდა სიბრაზე დეიდა მაკრინეს და თვალს მოეფარებოდა.

— ბიჭო, გიგუცა!—გიგუცას ღიმილზე ეტყობოდა, მოესმინა ჩვენი ლაპარაკი და წინასწარ იცოდა თუ რას ეტყოდნენ.

— რა იყო, დეიდა მაკრინე!

— რა იყო და, დღეს კიბისთვის რომ ფიცრები მთხოვე, მოდი და აირჩიე, ოღონდ ეს ძალი მაშაშორე!—და გიგუცას შიგ თვლებში შეაჩერდა, აბა, რას მეტყვისო.

— ფიცრებისათვის მადლობელი ვარ, დეიდა მაკრინე, მაგრამ ძალიან რა მოგახსენო! მაგ საქმეში ვერ მოგვეხარები!—უკვე სერიოზული სახით უთხრა გიგუცამ,—აბა, ძაღლის ცოდეა როგორ დავიდო.

დეიდა მაკრინეს მისი ბოლო სიტყვები აღარც გაუგონია,—ჯონშობარჯევბული შემოსასვლელისაკენ წაიდა და კოწიწა უმად გაიძურწა ჭიშკარში...

...სარდაფიდან გამოზიდული ხარახურა დეიდა მაკრინემ გულმოდგინედ გადაათვალიერა, ზოგი ვითომ გადასაყრელადაც გადააწყო, მაგრამ ეტყობოდა, ენანებოდა.

— ეს ამდენი კონსერვის ქილები მაინც რაღად

გინდა, დეიდა მაკრინე, გადავიყაროთ, ტყუილად ადგილი უჭირავს.

ხმა არ გაუტია. სარდაფში ძველ ყუთზე ჩამოჯდა, კარგა ხანს ასე ჩაფიქრებული იჯდა და თაროებს ათვალიერებდა. მერე მე მომიბრუნდა:

— აღი, ბიჭო, ის ფიცრები, რაც იყოს, გიგუცას მიუტანე. ციგა შენთვის დაიტოვე. დანარჩენი კი ჩამოზიდე. მერე მე გეტყვი, სად რა დაეალავოთ. კონსერვის ქილებიც ჩამოზიდე, ეწყოს. მოიცა, ჯერ აქ დაჯექი,—ძველი დერგი გადააბრუნა,—ნელა, არ ვატეხო. ერთი ამბავი უნდა გთხზო. ხომ მომისმენ?

მე თავი დაუქნიე და დავეჯექი. თვალში მეცა: დეიდა მაკრინეს დამქანარ, მოლუშულ სახეზე კრემლმა ჩამოეკონა და ნიკაბის ღრმა ნაკლებთან გაჩერდა.

— შენ კარგი ბიჭი ხარ, მამუკა, მომხმარე. შენხელა იყო ჩემი ნიკო, ა, იმ ციგით რომ სრიალებდა. ახლა შენ წაიღე და ისრიალე! ის დისაქცევი იმი რომ არა, ახლა გიგუცას ხნისა იქნებოდა. შენხელა ბიჭები მეყოლებოდა სახლში. გეკვირს? ამ ეშოში არაფერ იცის ჩემი ამბავი, შენ ვეუბნები პირველად. ობლობაში გავზარდე. იმ სახლშიც ვეღარ ვაძველი, ჩემი ნიკო სადაც გაიზარდა... აქ გადმო-

ნახატები ვახტანგ გულისაშვილისა

ველი ჩემთვის. მის თავს რაც მგონებს, ყველაფერი შენახული მაქვს, კარადა მისი ტანსაცმლითა მაქვს საესე. ძველებია, დაკრებული,—მაშინ სად იყო ამდენი რამე, ან რა გექონდა... მისი ხელშეწავლები ყველაფერი შენახული მაქვს... ხომ გიკვირს, სარდაფიდან რომ ამ ხარახურას გაგაზღვინებ ხოლმე და მერე ისევე უკან ვეზიდებით? გიკვირს?

უხმოლ ვიჯექი, თვალზეზე ცრემლი მადგა და ხმა რომ ამომეღო, ვეღარც შევიკავებდი. იმ წუთში ძალიან შემეცოდა დედა მაკრინე და გულში ჩემ თავს ვუმაღლოდი... მე იგი თითქმის ყოველდღე რალაკაზე მგზავნიდა—პურზე, ასანთზე, ნავთზე... იმ წუთში დიდად ვუმაღლოდი თავს, რომ არასოდეს არაფერზე არ მითქვამს უარი.

— ეს კონსერვის ქილებიც მისი ხელშეწავლებია, ყველაფერი, რასაც ხედავ, აბა, რად მინდა ეს ხარახურა, ან ის დახეული მოკლე შარვლები და ხალა-

თები, მაგრამ მე ეგენილა დამრჩა, შეილუჯე, ეგენილა... მგონებენ ჩემ გაჭირებაში გაზრდილ შენსადაა გაწუმა.

კარგა ხანს დედა მაკრინე უხმოლ, ცრემლით ტროდა. იგი ძველ ყუთზე იჯდა, მე—დერგზე, რომელიც, როგორც მაკრინე დეიდამ თქვა, მისი შეილის ხელშეწავლები იყო.

ლამით სიზმარი ვნახე: დედა მაკრინე თავისი შეილის პატარა მოკლე შარვლებს აკრებდა. საკრებელს საკრებელზე აღებდა და მაინც აკრებდა. საკრებლები ქრელი იყო—წითელი, ყვითელი, მწვანე... დედა მაკრინე კი მაინც აკრებდა. მერე ამ საოცრად კრელ შარვალში გამოწყობილი პატარა ბიჭო თამაშობდა ჩვენს ეზოში, სადაც აღარ იყო შემოღობილი „საკუთარი ხეობები“.

დილაუთენია გიგუცას ყვიროლა გამაღვიძა:
— ვასია, ვასია!
— რა იყო?—მომესმა ვასიას ხმაც.
— რა იყო და, ჩემი ახალი კობის ქვეშ მაკრინეს კოწიწას ლეკვები დაუყრია!
— რაო?!

— ჩემი კობის ქვეშ მაკრინეს კოწიწას ლეკვები დაუყრია-მეთქი.
— რას ამბობ?! კარგია, ყველას თითო ძალი გვეყოლება!

— შენ ხუმრობ და ახლა მე მკითხე!
მე ფანჯარას მივედარი.

გიგუცას ყვირილზე მაკრინეც გამოვიდა, ხელში ვედრო ეჭირა, ვითომდა წყლის მოსატანად გამოვიდა გარეთ. გიგუცა კობის წინ დამდგარიყო და დეფეთებულ მოხვერითი აქეთ-იქით ატრიალებდა თავს და თვალბს აპრაილებდა.

— ლეკვები არ დამიყარა!—მეუბლებოდა მაკრინეს.
— მერე რა გაგოგებს, შე კაცო, აქი გეცოდებოდა!

— უნდა გადავყარო!
— დმერთს არ შესცოდო, დედაა!
— მერე რა, რო დედაა!

დედა მაკრინეს აღარაფერი უთქვამს, ვედრო ონკანთან დატოვა და შინ შებრუნდა.

გიგუცა ერთ ხანს ისევ ბურღულუნებდა, სიბრაზით შლიდა ხელებს, მერე გულშინდელი ბურბულელო შეაგროვა და კობის ქვეშ შექყარა. ამასობაში დედა მაკრინეც გამოვიდა, ხელში ძველი ტომარა ეჭირა:

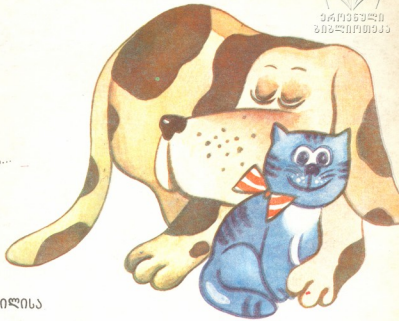
— აბა, ესეც დაუგე. თბილად იქნებიან.

კეგა და ცუგა

სულხან აბაღლაძე

ზაფხულის მშვიდი დილაა.
თბილი, სააშო, ნეტარი.
კატა და ცუგა ერთმანეთს
ვინ შეარიგა ნეტავი?

არა, ნურავის გგონიათ
ისინი ერთად შეზრდილინი...
ცუგა ნამდვილი ძაღლია,
ფისუნია კი—რეზინის!

ნახატები სოფიო კინფურაშვილისა

კეთილი ჩივი

გიორგი ფარათელი

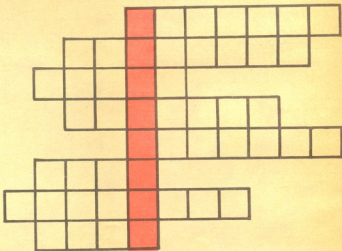
— ჩიტო!
ეს რა გიქნია,
რატომ კენკავ
ტკბილ ქლიაეს,
რალა უნდა ვაქამოთ,
რომ გვეწვევა
ფიქრია?
— შენ ნურაფრის
ფიქრი გაქეს;
სალს ვუნახე
ფიქრიას,
მე კი
ხეხილს ვაცილებ
მატლიანს და
ქინქლიანს.

შეავსეთ ცარიელი უჯრედები მოძმე რესპუბლიკების დელაქალაქების სახელებით ისე, რომ ფერად სვეტში მიიღოთ სიტყვა — მშვიდობა.

შეადგინა გეგმეკორის რაიონის სოფ. ნახუნოს სკოლის მოსწავლემ ვია ოდიშარიამ.

თავსაცხენი

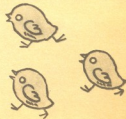
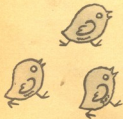
აპოცანა

შეფოთილილ ხეს შესეოდნენ ჩიტუნები გუნდად, ახლოს მიველ და ავხედენ. დამეფთვალა უნდა. თითო ტოტზე სამი იჯდა, ტოტი იყო ხუთი; მაგრამ ოთხი გამიფრინდა, არ გაჩერდნენ წუთით. დანარჩენნი სამპურად ჭიკჭიკებდნენ დიდხანს. მაშ რამდენი დარჩენილა, აბა, ერთი მითხარ?!
შოსა ამირანაფილი

როგორ დაიჩეკა

ჯანიკო ბაბუნია

კვერცხები რომ თეთრი იყო, —
 მითხარ გოგო, ეკა, —
 შავი ფერის წიწილები
 როგორ დაიჩეკა?!

ყაყაირო

ღუშა სანიკიძე

უზრუნველად ავფეთქდები,
ამოვყვები პურის ყანას,
წითელ კაბით მოკაზმული,
სალამს ვაძლევ მთელ ქვეყანას.

ჭობრივი

გიორგი შათაყაური

გელა ჭობრიტს ხელში იღებს,
ფისუნიას უცქერს,
ფისო უცებ
დიდი განდა,
ვეფხვად იქცა უცებ.

ათამაშებს ჭობრიტს ხელში,
თან იმასის გელა:
— ჩვენს ბაღში ვეფხვიათ!—
შეაშინა უველა!

ქორკა თაჰნი

გიორგი ღათუაშვილი

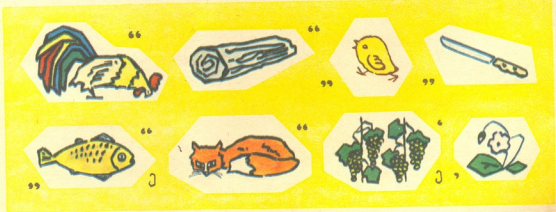
ეს ამბავი შავ ზღვაზე მოხდა მეთევზემ წყალ-
ში ანკესი ჩაუშვა. ცოტა ხნის შემდეგ რაღაც
მოედო ანკესს. მეთევზემ ანკესი ამოსწია და ხელთ
უცნაური თევზი შერჩა. ბევრის მნახველ მეთევ-
ზეს ასეთი რამ აქამდე არ ეხილა: თევზი შრ ხან-
ტიმეტრი იყო, თავზე კი 15 სანტიმეტრის სიგრ-
ძის ქორკო ამშვენებდა.

ამ ამბით მარტო მეთევზე კი არა, მეცნიერე-
ბიც გაკვირდნენ. გულმოდგინე შემოწმების შემ-
დეგ დადგინდა, რომ თევზს ქორკის მოვალეო-
ბას წყალმცენარე უწევდა. ეს შემდგენიარად უნ-
და მომხდარიყო: აღბათ თევზს თავის კანი გაე-
კაწრა და გაკაწრულ ადგილას შემთხვევით წყალ-
მცენარის სპორა მოხვდა. მერე ეს სპორა გადი-
და და გაიზარდა. ასე აღმოცენდა თევზის თავზე
ქორკო.

ქორკოა თევზის იშვიათი ეგზემპლარი ნოვო-
როსიისკის ბიოლოგიური სადგურის მუზეუმში
ინახება.

ღეჭუსი

შეადგინა გურჯაანის რაიონის სოფ. ჭანდრის
სკოლის მოსწავლემ თამაზ იმხარაშვილმა.

„უვალიები ღარნაკში“—ნახატი ნა- (ბეწვით ხელოვნების მუზეუმის გამოყენიდან).
ტო გაბენავასი.

შთავარი რედაქტორი მუხრან მანანავარიანი

სარედაქციო კოლეგია: ანზორ აბულაშვილი, ელზარლ აბოშაძე, კეკელიძე გიორგი, ლეონი
ბრატა, მანუალო შინგელიანი, ჯიშკარი შოკოლი, გიორგი არინიანი (სახ. რედაქტორი), იორან
ქიშკარიანი (პეგ. მდივანი) რედაქტორი ლარსაშვილი. ვიბი ქველავი

საქ. აღკ. ცი-ის და გ. ა. ლენინის სახელობის პიონერთა ორგანიზაციის რედაქტორი ნახტოს ფერნალი.
ელაზე ნახატი თეონი სანტონიანი. გამომცემი: 49-ე წელი.

ტერედაქტორი ვანო ვარციანი

მისამართი: რედაქციის, გამომცემლის, სტამბის—თბილისი, ლენინის, 14. ტელ.: შ. რედაქტორის—93-41-30, 93-98-15,
პეგ. მდივანის — 93-10-32, 93-98-17; სახ. რედაქტორის — 93-98-18; განყოფ. — 93-98-19; სამდივანის — 93-98-16.

გაზეთის მისწობაზე 24/III-76 წ. ხელმოწერილია ფასიანებზე 28/IV-76 წ. ქველავის ზომა 60x90 სმ.
ფიზ. ნახ. ფურც. 25, ტირაჟი 157.250. შეჯ. № 1142. „დასა“ № 6, სა გუანიკოში ვახე. ფასი 20 კაპ.

საქ. ცი-ის
გამომცემლობა
Издательство
ЦК КП Грузии